

amb l'espai del què disposàvem abans; però la mare en va treure un bon pessic, que va servir per pujar-me i donar-me estudis, perquè no acabés sent un escarràs com el pare. Aquesta cantarella sobre la manca d'empenta del pare, la mare me l'engargamellava a cada pas com si, vés a saber, fos la seva marera de venjar-se de les frustracions i greuges que havien covat durant el temps que estigueren casats. Afigureu-vos que, entre d'altres records de la meva infantesa, hi vàrem abandonar a la casa vella tot aquell bé de Déu d'obres de trencadís fetes pel pare, les quals allavonces vaig adonar-me amb profund ressentiment que a la mare li importaven un rave, i que no pensava emportar-se'n ni una per mostra. En realitat les odiava tant, aquelles figures estrambòtiques i inútils... No és que em vingués de nou aquell capteniment, ja que la mare li retreia sempre al pare, sense dissimular ni quan jo els podia sentir, que no hagués plantat cara a la mala sort amb més coratge i pebrots, com ella deia; en lloc d'arronsar el coll com un estruç covard, amagant el

cap sota l'ala. Suposo que la mare considerava aquella obsessió del pare pel trencadís, com una prova de l'home impotent en tots els sentits en que s'havia convertit, a més a més d'una miserable pèrdua de temps, ja que res de tot allò que servia d'oxigen moral al pare, no ajudava gota a fer bullir l'olla. El comprador de la casa tampoc no devia trobar-hi cap interès especial en el devessall de desvaris del pare, produïts durant l'any i escaig que va sobreviure jubilat. En una de les meues freqüents peregrinacions d'enyorança pels voltants d'allà on havia viscut tan feliç, mentre m'empassava a poc a poc els mocs del dol, vaig veure que entre d'altres andròmines, uns operaris esbandien tots els trencadissos del pare d'una palada, llançant-los dintre el contenidor de la cantonada, sense cap mirament. No cal dir, repeteixo, que al nou propietari tampoc no li deien res aquelles peces estrafolàries, car se les va treure de sobre com si fossin porqueria i no fantasies esbojarrades de llum. Jo, en canvi, sí que vaig rescatar-ne un parell que, per xamba eren de les

més maques, abans no se'ls enduguessin a l'abocador, i les vaig lluir a la prestatgeria de la meua habitació, com si fossin els més preciosos trofeus. Ara puc confessar que ho vaig fer, sobretot, amb la clara intenció de provocar remordiments a ma mare, cada vegada que les veiés. Va ser la meua petita venjança domèstica, en reivindicació de la memòria del pare que em pensava que ningú trobava tant a faltar com jo. Encara avui, casat i emmainadat, conservo aquelles dues peces de trencadís de llum salvades in extremis del racó. I si us dono la tabarra i en parlo és perquè l'altre dia em va entendre notar que en Sergi, el meu fill gran, també se les deu estimar perquè fins i tot hi parla com si pensés que el poden entendre o que s'hi pot comunicar jugant a la rateta amb els raigs de sol. No vaig poder dissimular una llàgrima el dia que vaig atrapar-lo, d'amagatotis, amanyagant un d'aquells trencadissos de llum com si acariciés la mà del iaio, que no havia arribat a conèixer

Fl.

Josep Maria Bretran

Tercer Premi

ESTUDI 25

S'havia ajustat el focus lluminós al paper en blanc i de seguida l'apartà de tant com l'enlluernava. Havia perdut tota l'esperança de trobar alguna motivació per fer l'esforç titànic de fer córrer el bolígraf pel paper. L'havia posat al marge superior esquerre i havia fet un punt blau que pretenia estendre's linealment fins a aconseguir una primera lletra, i que aquesta hagués agafat per inèrcia mecànica la velocitat de la paraula. I que aquesta paraula (tant se val si "cactus", com "petunia", com "estratosfera", com "heterodontosaure"), li hagués recalculat el gps de la ruta narrativa. Però no hi havia manera de donar a llum cap criatura. Es va aixecar a gran velocitat de la cadira giratòria i la va deixar estimbar contra l'escriptori mentre ell ja donava un cop de porta sortint del pis.

Al tren va pujar decidit amb la determinació d'algú que té el pilot automàtic posat, amb les celles arrufades i mirant-se els peus sense veure'ls gaire clar. Es va asseure vora la finestra i l'escalfor del sol el va cremar subtilment, i això el va reconfortar. S'hi va trobar

a gust i va posar el braç sobre l'esglaó de la finestra. Reflectida al seu braç, la llum que entrava per la finestra li anunciava que ja era dissabte al migdia, i l'ombra de les lletres de "sortida d'emergència" se li tatuava a la pell.

Quan va sortir a la llum l'aire se li va fer més net i va agafar un gran glop d'oxigen amb gust de via fèrria. Els grans magatzems del centre de la ciutat quedaven a una distància prou acceptable per poder relaxar-se caminant una estona i recobrar el costum d'estar dret després de tres quarts d'hora dins un cuc pudent de suor i altres substàncies humanes. Les portes automàtiques, que en algun origen remot van ser absolutament transparents, van obrir-se queixant-se i va avançar amb grans gambades fins a arribar a l'establiment que havia triat. El cartell sobre la porta cridava "Estudi 25". L'aparador resplendia d'una lluminària exagerada: ara llumetes blanques alineades en vertical, ara una gran làmpada de peu de color càlid, ara llums intermitents dels colors del parxís, ara llums blavoses i horitzontals, ara lampadetes de tauleta de nit amb llunes, estrelles, alienígenes i altres éssers còsmics. En passar el llindar de la porta un timbre va

advertir de la seva presència i un homenet menut amb un grapat de bombetes entre els braços va demanar-li que s'esperés un segon. Ell, obediènt, va esperar davant de la porta tot observant l'espectacularitat exagerada d'algunes làmpades d'aranya que penjaven del sostre. Quan el dependent va comparèixer al seu servei, es va eixugar el front amb el puny de la camisa blava, amb el logo de la botiga cosit a la butxaca esquerra del pit. De la butxaca dreta s'hi sostenia una pinça lleugerament rovellada d'on penjava una targeta plastificada. Allà s'hi incrustava una fotografia amb llum d'estudi barat on apareixia un dependent excessivament somrient i molt més jove que el portador de la targeta. Sota la fotografia s'hi enunciacava una descripció tècnica de tres paraules massa pretensiosa, i just més avall un "Julià Bach, per servir-lo."

Va preguntar-li què desitjava.

- Voldria una làmpada per a l'escriptori.

El client va seguir l'home pel laberint de llums i van arribar a una taula allargada plena de colls flexibles de làmpades entortolligades. L'home va